Bartłomiej Bałazy, Paweł Troka, (nr indeksu 132334)

Numer grupy w Moodle: 19

BAZY WIEDZY 2013/14

Zadanie 2: Ontologia

1. Odstępstwa od założeń

Nie wystąpiły istotne odstępstwa od założeń. Jedynie chęć stworzenia ontologii w której jak najwięcej faktów będzie wnioskowanych a jak najmniej wprowadzanych (zdecydowano o wprowadzaniu jedynie ojca i matki każdego indiwiduum typu Osoba) zmusiła nas do skorzystania dodatkowo z widoku "Rules" i języka SWRL, gdyż pewne globalne restrykcje w OWL-u uniemożliwyły nam zdefiniowania poprawnie niektórych "object property".

Należy nadmienić, że resoner FaCT++ który jest znacznie szybszy od HermiT'a (głównie dzięki natywnej implementacji w C++) nie może być z tego powodu używany do wnioskowania, gdyż nie obsługuje on języka SWRL (Semantic Web Rule Language). HermiT za to dobrze sobie radzi z SWRL i dlatego został użyty do wnioskowania, niestety jego wydajność była bardzo niska – na rezultaty trzeba była nieraz czekać kilka do kilkanaście minut.

2. Opis ontologii

2.1. Koncepty

1.	Class: Thing http://www.w3.org/2002/07/owl#Thing Class Hierarchy Thing Class Hierarchy Osoba
2.	Class: Osoba http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Osoba Class Hierarchy • + Thing • + Osoba • Dziecko • + Kobieta • Hezczyzna • Rodzic

	Class: Dziecko
	http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Dziecko
	Class Hierarchy
	• +Thing
	o + Osoba
3.	
	■ Dziecko
	Equivalents (1)
	jestDzieckiemDla some Osoba
	Superclasses (1)
	• Osoba
	Class: Rodzic
	http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Rodzic
	Class Hierarchy
	• + Thing
	o + Osoba
4.	■ Rodzic
	Equivalents (1)
	<u>maDziecko</u> some <u>Osoba</u>
	Superclasses (1)
	Osoba
	Class: Mezczyzna
	http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Mezczyzna
	Class Hierarchy
	• + Thing
	o + Osoba
	+ Mezczyzna
	■ Brat
	■ Bratanek
	■ <u>Dziadek</u>
	■ <u>Kuzyn</u>
5.	 Ojciec
J.	 <u>Pradziadek</u>
	 Prawnuk
	 Siostrzeniec
	■ <u>Syn</u>
	■ Wnuk
	■ Wuj
	Superclasses (1)
	Osoba
	Disjoints (1)
	<u>Kobieta</u>
	Class: Brat
	http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Brat
	Class Hierarchy
	• + Thing
6.	o + Osoba
]	• + Mezczyzna
	■ Brat
	Equivalents (1)
	Mezczyzna and jestDzieckiemDla some (maDziecko min 2 Osoba)

	Superclasses (1)
	Mezczyzna
	Disjoints (1)
	<u>Corka</u>
	Class: Bratanek
	http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Bratanek
	Class Hierarchy
	• + <u>Thing</u>
	o + <u>Osoba</u>
	• + <u>Mezczyzna</u>
7.	Bratanek Favivalents (2)
	Equivalents (2) Mozezvzna and ma Oisa some (iest Dzieckiem Dia some (ma Dziecke min 2 Oseba))
	 <u>Mezczyzna</u> and <u>maOjca</u> some (<u>jestDzieckiemDla</u> some (<u>maDziecko</u> min 2 <u>Osoba</u>)) <u>jestBratankiemDla</u> some <u>Osoba</u>
	Superclasses (1)
	Mezczyzna
	- INICZCZYZIIG
	Class: Dziadek
	http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Dziadek
	Class Hierarchy
	• + Thing
	o + Osoba
8.	• + Mezczyzna
	■ Dziadek
	Equivalents (1)
	 Mezczyzna and maDziecko some (maDziecko some Osoba)
	Superclasses (1)
	Mezczyzna
	Class: Kuzyn
	http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Kuzyn
	Class Hierarchy
	• + <u>Thing</u>
	o + <u>Osoba</u>
	• + <u>Mezczyzna</u>
9.	■ Kuzyn
	Equivalents (2)
	Mezczyzna and jestDzieckiemDla some (jestDzieckiemDla some (maDziecko min 2 (maDziecko somo Osoba)))
	(<u>maDziecko</u> some <u>Osoba</u>))) • <u>jestKuzynemDla</u> some <u>Osoba</u>
	Superclasses (1)
	Mezczyzna
	Class: Ojciec
	http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Ojciec
	Class Hierarchy
1.0	• + Thing
10.	o + Osoba
	+ <u>Mezczyzna</u>
	■ Ojciec
	Equivalents (2)
_	

	Mezczyzna and maDziecko some Osoba
	• <u>jestOjcemDla</u> some <u>Osoba</u>
	Superclasses (1)
	Mezczyzna
	Class: Pradziadek
	http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Pradziadek
	Class Hierarchy
	• + <u>Thing</u>
	o + <u>Osoba</u>
11.	• + <u>Mezczyzna</u>
	■ Pradziadek
	Equivalents (1) Mazazzana and mapziaska sama (mapziaska sama (mapziaska sama Osaba))
	<u>Mezczyzna</u> and <u>maDziecko</u> some (<u>maDziecko</u> some (<u>maDziecko</u> some <u>Osoba</u>)) Superclasses (1)
	Mezczyzna
	<u>iviezczyzna</u>
	Class: Prawnuk
	http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Prawnuk
	Class Hierarchy
	• + Thing
	o + Osoba
	+ Mezczyzna
12.	■ Prawnuk
	Equivalents (1)
	 Mezczyzna and maPrababcie some Osoba or Mezczyzna and maPradziadka some
	<u>Osoba</u>
	Superclasses (1)
	Mezczyzna
	Class: Siostrzeniec
	http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Siostrzeniec
	Class Hierarchy
	+ ThingO + Osoba
	• + Mezczyzna
13.	■ Siostrzeniec
]	Equivalents (2)
	Mezczyzna and maMatke some (jestDzieckiemDla some (maDziecko min 2 Osoba))
	jestSiostrzencemDla some Osoba
	Superclasses (1)
	Mezczyzna
	Class: Syn
	http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Syn
	Class Hierarchy
14.	• + <u>Thing</u>
	o + <u>Osoba</u>
	• + <u>Mezczyzna</u>
	Syn
	Equivalents (2)

	Mezczyzna and jestDzieckiemDla some Osoba
	• jestSynemDla some Osoba
	Superclasses (1)
	Mezczyzna
	- Tree-crys-ing
	Class: Wnuk
	http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Wnuk
	Class Hierarchy
	• + Thing
	o + Osoba
	• + Mezczyzna
15.	■ Wnuk
	Equivalents (1)
	Mezczyzna and maBabcie some Osoba or Mezczyzna and maDziadka some Osoba
	Superclasses (1)
	Mezczyzna
	- MCZCZYZNU
-	Class: Wuj
	http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Wuj
	Class Hierarchy
	• + Thing
	o + Osoba
	• + Mezczyzna
	■ Wuj
	Equivalents (2)
16.	Mezczyzna and jestDzieckiemDla some (maDziecko some (maDziecko some Osoba)
	and maDziecko min 2 Osoba) or maWspolneDzieckoZ some (Kobieta and
	jestDzieckiemDla some (maDziecko some (maDziecko some Osoba) and maDziecko
	min 2 <u>Osoba</u>))
	• jestWujemDla some Osoba
	Superclasses (1)
	Mezczyzna
	Class: Kobieta
	http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Kobieta
	Class Hierarchy
	• + Thing
	o + Osoba
	• + Kobieta
	■ <u>Babcia</u>
	■ Bratanica
	■ Ciotka
17.	■ Corka
	■ Kuzynka
	■ Matka
	■ Prababcia
	■ Prawnuczka
	■ Siostra
	■ <u>Siostrzenica</u>
	■ Wnuczka
	Superclasses (1)
·	

	Osoba Disjoints (1) Mezczyzna
18.	Class: Babcia http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Babcia Class Hierarchy • + Thing • + Osoba • Babcia Equivalents (1) • Kobieta and maDziecko some (maDziecko some Osoba) Superclasses (1) • Kobieta
19.	Class: Bratanica http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Bratanica Class Hierarchy • + Thing • + Cosoba • Bratanica Equivalents (2) • Kobieta and maOjca some (jestDzieckiemDla some (maDziecko min 2 Osoba)) • jestBratanicaDla some Osoba Superclasses (1) • Kobieta
20.	Class: Ciotka http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Ciotka Class Hierarchy
21.	Class: Corka http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Corka Class Hierarchy • + Thing • + Osoba • + Kobieta

	 Corka Equivalents (2) Kobieta and jestDzieckiemDla some Osoba jestCorkaDla some Osoba Superclasses (1) Kobieta
	Disjoints (1) Brat
22.	Class: Kuzynka http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Kuzynka Class Hierarchy • + Thing • + Osoba • Kuzynka Equivalents (2) • Kobieta and jestDzieckiemDla some (jestDzieckiemDla some (maDziecko min 2 (maDziecko some Osoba))) • jestKuzynkaDla some Osoba Superclasses (1) • Kobieta
23.	Class: Matka http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Matka Class Hierarchy • + Thing • + Osoba • Kobieta • Matka Equivalents (2) • Kobieta and maDziecko some Osoba • jestMatkaDla some Osoba Superclasses (1) • Kobieta
24.	Class: Prababcia http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Prababcia Class Hierarchy
25.	Class: Prawnuczka http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Prawnuczka Class Hierarchy

	• + Thing
	o + Osoba
	• + Kobieta
	■ Prawnuczka
	Equivalents (1)
	<u>Kobieta</u> and <u>maPrababcie</u> some <u>Osoba</u> or <u>Kobieta</u> and <u>maPradziadka</u> some <u>Osoba</u>
	Superclasses (1)
	Kobieta
	Class: Siostra
	http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Siostra
	Class Hierarchy
	• + Thing
	o + Osoba
	+ Kobieta
26.	■ Siostra
	Equivalents (1)
	Kobieta and jestDzieckiemDla some (maDziecko min 2 Osoba)
	Superclasses (1)
	Kobieta
	Class: Siostrzenica
	http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Siostrzenica
	Class Hierarchy
	• + Thing
	o + Osoba
	+ Kobieta
27.	■ Siostrzenica
	Equivalents (2)
	Kobieta and maMatke some (jestDzieckiemDla some (maDziecko min 2 Osoba))
	• <u>jestSiostrzenicaDla</u> some <u>Osoba</u>
	Superclasses (1)
	Kobieta
	Class: Wnuczka
	http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#Wnuczka
	Class Hierarchy
	• + Thing
	o + Osoba
	• + Kobieta
28.	■ Wnuczka
	Equivalents (1)
	Kobieta and maBabcie some Osoba or Kobieta and maDziadka some Osoba
	Superclasses (1)
	<u>Kobieta</u>

2.2. Role i atrybuty

	Object Property: topObjectProperty
1.	http://www.w3.org/2002/07/owl#topObjectProperty
	Object Property: jestBabciaDla
	http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#jestBabciaDla
	Domains (1)
	• <u>Kobieta</u>
2.	Ranges (1)
	Osoba
	Inverses (1)
	• <u>maBabcie</u>
	Object Property: jestBratanicaDla
	http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#jestBratanicaDla
	Domains (1)
	• <u>Kobieta</u>
3.	Ranges (1)
	• <u>Osoba</u>
	Inverses (1)
	• <u>maBratanice</u>
	Object Property: jectProtankjemDla
	Object Property: jestBratankiemDla http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-
	2#jestBratankiemDla
	Domains (1)
	Mezczyzna
4.	Ranges (1)
	• Osoba
	Inverses (1)
	• <u>maBratanka</u>
	Object Property: jestCiotkaDla
	http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#jestCiotkaDla Domains (1)
	Kobieta
5.	Ranges (1)
]	• Osoba
	Inverses (1)
	• <u>maCiotke</u>
	Object Property: jestDziadkiemDla
	http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-
	2#jestDziadkiemDla
_	Domains (1)
6.	• Mezczyzna Pangos (1)
	Ranges (1) • Osoba
	Inverses (1)
	• maDziadka
	- <u>mazzadra</u>

Object Property: jestDzieckiemDla http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#jestDzieckiemDla Domains (1) Osoba Ranges (1) 7. Osoba Inverses (1) • <u>maDzieck</u>o **Equivalent Properties (1)** maRodzica **Object Property: jestCorkaDla** http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#jestCorkaDla Domains (1) Kobieta Ranges (1) • Osoba 8. Inverses (1) maCorke Superproperties (1) • <u>jestDzieckiemDla</u> **Disjoint Properties (1)** jestSynemDla Object Property: jestSynemDla http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#jestSynemDla Domains (1) Mezczyzna Ranges (1) Osoba 9. Inverses (1) maSyna Superproperties (1) • <u>jestDzieckiemDla</u> **Disjoint Properties (1)** jestCorkaDla Object Property: jestKuzynemDla http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#jestKuzynemDla Domains (1) • Mezczyzna 10. Ranges (1) • Osoba **Disjoint Properties (1)** jestKuzynkaDla Object Property: jestKuzynkaDla 11. http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#jestKuzynkaDla Domains (1)

	 Kobieta Ranges (1) Osoba
	Disjoint Properties (1) jestKuzynemDla
12.	Object Property: jestMatkaDla http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#jestMatkaDla Domains (1) • Kobieta Ranges (1) • Osoba Inverses (1) • maMatke
13.	Object Property: jestOjcemDla http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#jestOjcemDla Domains (1) • Mezczyzna Ranges (1) • Osoba Inverses (1) • maOjca
14.	Object Property: jestPrababciaDla http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology- 2#jestPrababciaDla Domains (1) • Kobieta Ranges (1) • Osoba Inverses (1) • maPrababcie
15.	Object Property: jestPradziadkiemDla http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology- 2#jestPradziadkiemDla Domains (1) • Mezczyzna Ranges (1) • Osoba Inverses (1) • maPradziadka
16.	Object Property: jestRodzenstwemDla http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology- 2#jestRodzenstwemDla Property Characteristics (1)

Ranges (1) Osoba Equivalent Properties (1) maRodzenstwo Object Property: jestBratemDla	
Equivalent Properties (1) • maRodzenstwo Object Property: jestBratemDla	
maRodzenstwo Object Property: jestBratemDla	
Object Property: jestBratemDla	
http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology	<i>y</i> -2#jestBratemDla
Domains (1)	
• <u>Mezczyzna</u>	
Ranges (1)	
• <u>Osoba</u>	
17. Inverses (1)	
• <u>maBrata</u>	
Superproperties (1)	
• <u>jestRodzenstwemDla</u>	
Disjoint Properties (1)	
<u>jestSiostraDla</u>	
Object Property: jestSiostraDla	
http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology	r-2#jestSiostraDla
Domains (1)	
• Kobieta	
Ranges (1)	
Osoba	
18. Inverses (1)	
• <u>maSiostre</u>	
Superproperties (1)	
• <u>jestRodzenstwemDla</u>	
Disjoint Properties (1)	
<u>jestBratemDla</u>	
Object Property: jestSiostrzencemDla	
http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology	/-
2#jestSiostrzencemDla	
Domains (1)	
19. • Mezczyzna	
Ranges (1)	
Osoba	
Inverses (1)	
• <u>maSiostrzenca</u>	
Object Property: jestSiostrzenicaDla	
http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology	/-
2#jestSiostrzenicaDla	
Domains (1)	
20. S Kobieta	
Ranges (1)	
• Osoba	
Inverses (1)	
• <u>maSiostrzenice</u>	

21.	Object Property: jestWujemDla http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#jestWujemDla Domains (1) • Mezczyzna Ranges (1) • Osoba Inverses (1) • maWuja
22.	Object Property: maBabcie http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#maBabcie Domains (1)
23.	Object Property: maBratanice http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#maBratanice Domains (1) • Osoba Ranges (1) • Kobieta Inverses (1) • jestBratanicaDla
24.	Object Property: maBratanka http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#maBratanka Domains (1) • Osoba Ranges (1) • Mezczyzna Inverses (1) • jestBratankiemDla
25.	Object Property: maCiotke http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#maCiotke Domains (1) • Osoba Ranges (1) • Kobieta Inverses (1) • jestCiotkaDla
26.	Object Property: maDziadka http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#maDziadka Domains (1)

Ranges (1) • Mezczyzna Inverses (1) jestDziadkiemDla SuperProperty Of (Chain) • <u>maRodzica</u> o <u>maOjca</u> SubPropertyOf <u>maDziadka</u> **Object Property: maDziecko** http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#maDziecko **Property Characteristics (2)** • Asymmetric (maDziecko) Irreflexive (maDziecko) Domains (1) 27. Osoba Ranges (1) • Syn or Corka Inverses (1) • <u>jestDzieckiemDla</u> **Object Property: maCorke** http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#maCorke **Property Characteristics (2)** Asymmetric (<u>maCorke</u>) Irreflexive (maCorke) Domains (1) Osoba 28. Ranges (2) Corka Kobi<u>eta</u> Inverses (1) • jestCorkaDla Superproperties (1) • <u>maDziecko</u> **Object Property: maSyna** http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#maSyna **Property Characteristics (2)** Asymmetric (maSyna) Irreflexive (maSyna) Domains (1) Osoba 29. Ranges (2) Mezczyzna Syn Inverses (1) **jestSynemDla** Superproperties (1) maDziecko **Object Property: maPrababcie** 30. http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#maPrababcie

Domains (1) • Osoba Ranges (1) Kobieta Inverses (1) jestPrababciaDla SuperProperty Of (Chain) • <u>maRodzica</u> o <u>maRodzica</u> o <u>maMatke</u> SubPropertyOf <u>maPrababcie</u> Object Property: maPradziadka http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#maPradziadka Domains (1) Osoba Ranges (1) 31. Mezczyzna Inverses (1) • jestPradziadkiemDla SuperProperty Of (Chain) maRodzica o maRodzica o maOjca SubPropertyOf maPradziadka **Object Property: maRodzenstwo** http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#maRodzenstwo Domains (1) • Osoba 32. Ranges (1) Osoba **Equivalent Properties (1)** • <u>jestRodzenstwemDla</u> **Object Property: maBrata** http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#maBrata Domains (1) Osoba Ranges (1) 33. Mezczyzna Inverses (1) • jestBratemDla Superproperties (1) • maRodzenstwo **Object Property: maSiostre** http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#maSiostre Domains (1) • Osoba Ranges (1) 34. • Kobieta Inverses (1) • <u>jestSiostraDla</u> Superproperties (1) maRodzenstwo

Object Property: maRodzica http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#maRodzica Domains (1) Dziecko 35. Ranges (1) Rodzic **Equivalent Properties (1)** • jestDzieckiemDla **Object Property: maMatke** http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#maMatke Domains (1) Osoba Ranges (1) 36. • <u>Kobieta</u> Inverses (1) jestMatkaDla Superproperties (1) maRodzica Object Property: maOjca http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#maOjca Domains (1) <u>Osoba</u> Ranges (1) 37. • Mezczyzna Inverses (1) • <u>jestOjcemDla</u> Superproperties (1) • maRodzica **Object Property: maSiostrzenca** http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#maSiostrzenca Domains (1) <u>Osoba</u> 38. **Ranges (1)** • Mezczyzna Inverses (1) • jestSiostrzencemDla **Object Property: maSiostrzenice** http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#maSiostrzenice Domains (1) <u>Osoba</u> 39. Ranges (1) Kobieta Inverses (1) <u>jestSiostrzenicaDla</u> Object Property: maWspolneDzieckoZ 40. http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-

2#maWspolneDzieckoZ

Property Characteristics (1)

Symmetric (maWspolneDzieckoZ)

Domains (1)

• Osoba

Ranges (1)

• <u>Oso</u>ba

SuperProperty Of (Chain)

• <u>jestOjcemDla</u> o <u>maMatke</u> SubPropertyOf <u>maWspolneDzieckoZ</u>

Object Property: maWuja

http://www.semanticweb.org/start/ontologies/2014/4/untitled-ontology-2#maWuja Domains (1)

• Osoba

41. Ranges (1)

• <u>Mezczyzna</u>

Inverses (1)

jestWujemDla

2.3. Inne aksjomaty (asercje)

Co prawda nie zostały zdefiniowane żadne aksjomaty na zakładce Active Ontology -> General Class Axiom, jednak jak wspomniano wcześniej napisano kilka reguł w języku SWRL na zakładce "Rules" (w Protge 4.3 należy ją dodać jako dodatkowy widok – utworzyć nową, pustą zakładkę (Window -> Create new tab...), nadać jej jakąś nazwę, otworzyć nowoutworzoną zakładkę, wybrać z menu Windows -> Views -> Ontology views -> Rules i kliknąć w obszar zakładki – to doda widok z regułami które można definiować w SWRL). Poniżej przedstawiono napisane reguły.

Ma siostrzenice

```
maCorke(?siostra, ?corka), maSiostre(?on, ?siostra) ->
maSiostrzenice(?on, ?corka)
```

Jest kuzynką dla

```
jestRodzenstwemDla(?rodzic, ?bratsiostra), maCorke(?bratsiostra,
?syn), maRodzica(?ja, ?rodzic) -> jestKuzynkaDla(?syn, ?ja)
```

Ma ciotkę (1)

```
Kobieta(?ktos), maRodzenstwo(?rodz, ?bls), maRodzica(?ja, ?rodz),
maWspolneDzieckoZ(?bls, ?ktos) -> maCiotke(?ja, ?ktos)
```

Ma bratanka

```
maBrata(?on, ?brat), maSyna(?brat, ?syn) -> maBratanka(?on, ?syn)
```

Ma brata

```
Mezczyzna(?brat), jestRodzenstwemDla(?brat, ?siostralubbrat) ->
maBrata(?siostralubbrat, ?brat)
```

Ma ciotkę (2)

maRodzica(?ja, ?rodzic), maSiostre(?rodzic, ?brat) -> maCiotke(?ja, ?brat)

Ma wuja (1)

Mezczyzna(?ktos), maRodzenstwo(?rodz, ?bls), maRodzica(?ja, ?rodz),
maWspolneDzieckoZ(?bls, ?ktos) -> maWuja(?ja, ?ktos)

Ma siostrzeńca

maSiostre(?on, ?siostra), maSyna(?siostra, ?syn) ->
maSiostrzenca(?on, ?syn)

Ma syna

Mezczyzna(?dziecko), maDziecko(?ojciec, ?dziecko) -> maSyna(?ojciec, ?dziecko)

Ma córke

Kobieta(?dziecko), maDziecko(?ojciec, ?dziecko) -> maCorke(?ojciec, ?dziecko)

• Jest rodzeństwem dla (są rodzeństwem)

maDziecko(?ojciec, ?dziecko), maDziecko(?ojciec, ?inneDziecko),
DifferentFrom (?dziecko, ?inneDziecko) ->
jestRodzenstwemDla(?dziecko, ?inneDziecko)

Ma bratanice

maBrata(?on, ?brat), maCorke(?brat, ?corka) -> maBratanice(?on, ?corka)

• Jest kuzynem dla

jestRodzenstwemDla(?rodzic, ?bratsiostra), maRodzica(?ja, ?rodzic),
maSyna(?bratsiostra, ?syn) -> jestKuzynemDla(?syn, ?ja)

• Ma wuja (2)

maBrata(?rodzic, ?brat), maRodzica(?ja, ?rodzic) -> maWuja(?ja,
?brat)

Ma siostre

Kobieta(?siostra), jestRodzenstwemDla(?siostra, ?siostralubbrat) ->
maSiostre(?siostralubbrat, ?siostra)

Są to jednocześnie podstawowe reguły aby wszystkie pozostałe potrzebne do wnioskowania informacje dało się wyciągnąć z object property, zdefiniowanych asercji i klas.

3. Przypadki testowe

3.1. Asercje wspólne

- 1) Mezczyzna(PawelTroka)
- 2) PawelTroka maMatke LidiaTroka
- 3) PawelTroka *maOjca* WieslawTroka
- 4) WieslawTroka maOjca LeonTroka
- 5) WieslawTroka maMatke TeresaTroka
- 6) LidiaTroka *maMatke* EugeniaOsman
- 7) LidiaTroka *maOjca* StanislawOsman

3.2. Przypadek nr 1

W kolejnych punktach należy opisać kolejne przypadki testowe w następującej formie:

3.2.1. Asercje

- 1) Mezczyzna(AdamOsman)
- 2) AdamOsman *maMatke* EugeniaOsman
- 3) AdamOsman *maOjca* StanislawOsman

3.2.2. Problem

Do "drzewa" dochodzi nowa osoba która jest w relacji maMatke z EugeniaOsman i w relacji maOjca z StanislawOsman oraz jest typu Mezczyzna. Kim owa osoba jest dla pozostałych już obecnych w "drzewie"? Chcemy poznać relacje nowo-dodanej osoby AdamOsman z LidiaTroka.

3.2.3. Odpowiedź

AdamOsman ma siostre LidiaTroka.

3.2.4. Dowód

- AdamOsman maOjca StanislawOsman, maMatke EugeniaOsman, obie właściwości dziedziczą po właściwości maRodzica, więc AdamOsman maRodzica StanislawOsman i maRodzica EugeniaOsman
- 2. Własność maDziecko jest odwrotna dla własności maRodzica, co za tym idzie z punktu 1 wynika, że StanislawOsman maDziecko AdamOsman
- 3. W punkcie 3.1 LidiaOsman maOjca StanislawOsman, posługując się więc tą samą logiką dla LidiaOsman jak w punktach 1-2 dla AdamOsman dochodzimy do wniosku, że StanislawOsman maDziecko LidiaOsman
- 4. W asercjach wspolnych PawelTroka maMatke LidiaTroka
- 5. maMatke ma zakres Kobieta, więc LidiaTroka jest kobietą
- 6. Z 3.2.1 wynika, że AdamOsman jest Mężczyzną
- 7. AdamOsman i LidiaTroka to różne indywidua (gdyż różnią się choćby wydedukowanym typem)

- 8. Z punktów 1,2,3 wynika, że LidiaTroka i AdamOsman spełniają relację maRodzica do tego samego indywiduum StanislawOsman
- 9. Z punktu 2.3 z reguły "Jest rodzeństwem dla" wynika, że jeżeli różne indywidua spełniają relację maRodzica do tego samego indywiduum to są w relacji symetrycznej jestRodzenstwemDla, więc z punktu 7 i 8 oraz tej reguły wynika, że LidiaTroka i AdamOsman są w relacji symetrycznej jestRodzenstwemDla.
- 10.Z punktu 2.3 z reguły "Ma siostrę" wynika, że jeżeli jedno z indywiduów będących w relacji jestRodzenstwemDla jest typu Kobieta to drugie indywiduum jest w relacji maSiostre z pierwszym indywiduum
- 11. LidiaTroka jest typu kobieta i jest w relacji jestRodzenstwemDla z AdamOsman, więc z punktu 10 wynika, że AdamOsman jest w relacji maSiostre z LidiaTroka

3.3. Przypadek nr 2

W kolejnych punktach należy opisać kolejne przypadki testowe w następującej formie:

3.3.1. Asercje

- 4) Mezczyzna(AdamOsman)
- 5) AdamOsman *maMatke* EugeniaOsman
- 6) AdamOsman maOjca StanislawOsman
- 7) PiotrOsman maOjca AdamOsman
- 8) Mezczyzna(PiotrOsman)

3.3.2. Problem

Do "drzewa" dochodzi nowa osoba która jest w relacji w relacji maOjca z AdamOsman oraz jest typu Mezczyzna. Kim owa osoba jest dla pozostałych już obecnych w "drzewie"? Chcemy poznać relacje nowo-dodanej osoby PiotrOsman z PawelTroka.

3.3.3. Odpowiedź

PiotrOsman jestKuzynemDla PawelTroka.

3.3.4. Dowód

- 1. PiotrOsman maOjca AdamOsman, a jako, że własność maOjca jest podzbiorem własności maRodzica, to wynika z tego, że także PiotrOsman maRodzica AdamOsman
- 2. Z punktow 1-9 z dowodu z przypadku 1 wynika, że AdamOsman jestRodzenstwemDla LidiaTroka
- 3. Z asercji wspólnych wynika, że PawelTroka maMatke LidiaTroka
- 4. Relacja maMatke jest podzbiorem relacji maRodzica, więc PawelTroka maRodzica LidiaTroka
- 5. PiotrOsman jest w relacji maRodzica z AdamOsman, dla której odwrotną relacją jest relacja maDziecko, więc AdamOsman jest w relacji maDziecko z PiotrOsman
- 6. Z asercji z punktu 3.3.1 wynika, że Mezczyzna(PiotrOsman)

- 7. Z punktu 2.3 wynika, że jeżeli indywiduuum jest w relacji maDziecko z indywiduum typu Mezczyzna to jest ono w relacji maSyna z drugim indywiduum. Co za tym idzie AdamOsman jest w relacji maSyna z PiotrOsman
- 8. Z punktu 2.3 z reguły "Jest kuzynem dla" wynika, że jeżeli indywiduum jest w relacji maRodzica z Osobą (PawelTroka z LidiaTroka, patrz punkty 3-4) która jest w relacji jestRodzenstwemDla z Osobą (LidiaTroka z AdamOsman, parz punkt 2) która jest w relacji maSyna z Osobą (AdamOsman z PiotrOsman, patrz punkty 5-7), to ostatnia Osoba jest w relacji jestKuzynemDla indywiduum, więc PiotrOsman jestKuzynemDla PawelTroka.